

مرکز تحقیقات پزشکی قانونی
Legal Medicine Research Center

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیر رسیدگی به شکایات در سازمان نظام پزشکی

دکتر کامران سلطانی

متخصص پزشکی قانونی
معاون آموزشی مرکز تحقیقات پزشکی قانونی

شروع رسیدگی

- الف- مراجعه اشخاص حقیقی = بیمار، خانواده بیمار، ولی، سرپرست، نماینده قانونی
- ب- ارجاع از اشخاص حقوقی = دستگاه ها و نهاد های نظارتی و وزارت بهداشت و دانشگاه ها - هیئت مدیره نظام پزشکی - ریاست سازمان و شورای عالی سازمان
- پ- ارجاع از دادگستری
- ت- ارجاع از شورای حل اختلاف

رسیدگی در دادسرا

الف- طرح موضوع در دادسرای انتظامی نظام پزشکی محل انجام خدمات تشخیصی و درمانی

ب- بررسی پرونده توسط دادستان انتظامی و پیگیری توسط دادیار انتظامی

رسیدگی در دادسرا

- پ - در صورت نیاز ارجاع به کارشناسان واخذ نظریه کارشناسی
- ت - بررسی نظر کارشناسی
- ث - تصمیم گیری: صدور منع تعقیب یا صدور کیفر خواست

صدور کیفر خواست: ارجاع به هیئت بدوی انتظامی نظام پزشکی شهرستان

هیئت بدوی انتظامی

ترکیب اعضاء:

۱. یک نفر قاضی به معرفی ریاست قوه قضاییه
۲. مسئول پزشکی قانونی شهرستان مربوطه یا نماینده وی
۳. پنج نفر از پزشکان شهرستان مربوطه
۴. یک نفر از دندانپزشکان شهرستان مربوطه
۵. یک نفر از دکترهای داروساز شهرستان مربوطه
۶. یک نفر از متخصصین علوم آزمایشگاهی یا دکترای علوم آزمایشگاه تشخیص طبی شهرستان مربوطه
۷. یک نفر از کارشناسان پروانه دار گروه پزشکی یا بالاتر شهرستان مربوطه
۸. یکی از لیسانسه های گروه مامایی و بالاتر شهرستان مربوطه
۹. یک نفر پرستار به پیشنهاد سازمان نظام پرستاری

بررسی در هیئت بدوی انتظامی

۱. ارجاع به عضو محقق

۲. ارجاع به هیئت کارشناسی تخصصی در صورت نیاز

۳. بررسی در هیئت انتظامی

۴. صدور رای انتظامی (برائت یا مجازات انتظامی)

مجازات‌های انتظامی

عدم رعایت موازین شرعی و قانونی و مقررات صنفی و حرفه‌ای و شغلی و سهل
انگاری در انجام وظایف قانونی به وسیله شاغلین حرف پزشکی و وابسته به
پزشکی تخلف محسوب و متخلفین با توجه به شدت و ضعف عمل ارتكابی و تعدد و
تکرار آن حسب مورد به مجازات .. محکوم می شوند

انواع مجازات‌ها

الف- تذکر یا توبیخ شفاهی در حضور هیئت مدیره نظام پزشکی محل

ب- اخطار یا توبیخ کتبی با درج در پرونده نظام پزشکی محل

ج- توبیخ کتبی با درج در پرونده نظام پزشکی و نشریه نظام پزشکی محل یا الصاق رای در تابلو اعلانات نظام پزشکی محل

د- محرومیت از اشتغال به حرفه های پزشکی و وابسته از سه ماه تا یکسال در محل ارتکاب تخلف

ه- محرومیت از اشتغال به حرفه های پزشکی و وابسته از سه ماه تا یکسال در تمام کشور

و- محرومیت از اشتغال به حرفه های پزشکی و وابسته از یکسال تا پنج سال در تمام کشور

ز- محرومیت دائم از اشتغال به حرفه های پزشکی و وابسته در تمام کشور

❖ ابلاغ رای به طرفین شکایت

❖ اعتراض به رای انتظامی

❖ ارجاع به هیئت تجدید نظر انتظامی استان مربوطه

هیات تجدید نظر انتظامی استان

آرای قابل تجدید نظر:

الف - حکم برائت یا محکومیت (صادره از هیئت بدوی)

ب - قرار منع یا موقوفی تعقیب (صادره از دادسرا)

هیات تجدید نظر انتظامی نظام پزشکی استان

ترکیب اعضا = ۱. یک نفر از قضات دادگاه های تجدید نظر استان با معرفی ریاست قوه قضاییه

۲. مدیر کل پزشکی قانونی استان مربوطه

۳. پنج نفر از پزشکان استان مربوطه

۴. یک نفر از دندانپزشکان استان مربوطه

۵. یک نفر از دکتر های داروساز استان مربوطه

۶. یک نفر از متخصصین علوم آزمایشگاهی یا دکترای حرفه ای علوم آزمایشگاهی استان مربوطه

۷. یک نفر لیسانس یا بالاتر پروانه دار گروه پزشکی استان مربوطه

۸. یک نفر از لیسانسه های مامایی یا بالاتر استان مربوطه

۹. یک نفر از پرستاران استان مربوطه به پیشنهاد سازمان نظام پرستاری

بررسی در هیئت تجدید نظر انتظامی استان

۱. ارجاع به عضو محقق

۲. ارجاع به هیئت کارشناسی تخصصی در صورت نیاز

۳. بررسی در هیئت انتظامی

۴. صدور رای انتظامی (تایید یا تغییر رای هیئت بدوی)

۵. آراء قطعی (در خصوص محکومیت های الف - ب - ج) موارد استثناء با تشخیص معاونت انتظامی

ودستور رییس سازمان

بررسی در هیئت عالی انتظامی

۱. اعتراض طرفین به آراء صادره از هیات تجدید نظر

۲. شکایت از طرز کار هیات های بدوی و تجدید نظر

۳. نظارت بر کار هیات های انتظامی و هماهنگی بین آنها

هیئت عالی انتظامی

ترکیب اعضا =

۱. یکنفر از قضات با تقوی و با تجربه با معرفی رئیس قوه قضاییه
۲. رییس سازمان پزشکی قانونی کشور یا نماینده تام الاختیار وی
۳. پنج نفر از پزشکان متخصص، مسلمان و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه
۴. یکنفر از دندانپزشکان مسلمان، خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه
۵. یکنفر از دکترهای داروساز مسلمان و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه
۶. یکنفر از متخصصین یا دکترهای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی مسلمان و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه
۷. یکنفر از لیسانسه ها یا بالاتر پروانه دار گروه پزشکی مسلمان و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه
۸. یکنفر از لیسانسه ها یا بالاتر مامایی مسلمان و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه
۹. یک نفر پرستار با پیشنهاد سازمان نظام پرستاری

بررسی در هیئت عالی

مرکز تحقیقات پزشکی قانونی
Legal Medicine Research Center

۱. ارجاع به عضو محقق

۲. ارجاع به هیئت کارشناسی تخصصی در صورت نیاز

۳. بررسی در هیئت انتظامی

۴. صدور رای نهایی

آراء قابل رسیدگی در هیئت عالی

۱. آراء محکومیت یا برائت در مورد محرومیت از اشتغال
۲. رسیدگی مجدد نسبت به آراء قطعی بدوی یا تجدید نظر که خلاف قانون صادر شده باشد (به درخواست رییس کل سازمان)

نکته مهم در رسیدگی در مراحل تجدید نظر و عالی

۱. هیات تجدید نظر فقط نسبت به تجدید نظر خواهی از رای هیات بدوی اقدام می کند و خارج از آن حق رسیدگی ندارد و نسبت به این موارد پرونده باید مجدداً به هیئت بدوی اعاده شود
۲. هیات عالی منحصر در حدود تجدید نظر خواهی در پرونده رسیدگی میکند چنانچه با موضوع یا تخلف جدیدی روبرو شود پرونده به نظام پزشکی محل ارسال می شود

مرجع تجدید نظر نهایی در مورد آراء صادره از هیات عالی انتظامی

دادگاه های تجدید نظر استان مربوطه هستند

نظام پزشکی در نقش کارشناسی

ارجاع پرونده از دادسرای عمومی و انقلاب یا دادگاه شهرستان یا دادگاه تجدید نظر استان یا دیوان عالی کشور جهت کارشناسی تخصصی به هیات های انتظامی سازمان نظام پزشکی که در این صورت هیات، رای انتظامی صادر نکرده و فقط در موضوع مورد سوال دادگاه نظر کارشناسی را اعلام میکند